SIKKERHED PÅ JAGT

Dette tema er blevet til i samarbejde mellem:

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Tryg

DANMARKS JÆGERFORBUND

Indhold

4 Derfor kan det gå galt

6 – Mit liv slog en kolbøtte

8 For din egen sikkerheds skyld

10 For hundens skyld!

12 – Jeg fik et chok!

15 Hvor ofte går det galt?

16 Natjagt – pas nu på!

18 Når uheldet er ude

20 Hvordan planlægger man en jagt?

22 Hvornår dækker forsikringen tilknyttet dit jagttegn ikke?

24 Højt at sidde, dybt at falde

26 Hvis kniven smutter

28 Sand overraskelse!

30 Sikkerjagt.dk

31 Huskeliste i forbindelse med jagt

Danmarks Jægerforbund
Kontakt redaktionen:
Tlf. 88 88 75 00
red@jaegerne.dk

Ansvarshavende redaktør:
Max Steinar
Tlf. 88 88 75 41
mst@jaegerne.dk

Design:
Birgit Nordby &
Jette Martinussen

Tryk:
Stibo Complete.
Oplag 75.000

ClimateCalc™
Denne tryksag er klimakompenseret i henhold til ClimateCalc.
Kompensation er købt hos:
Gold Standard
www.climatecalc.eu CC-000001/DK

FSC
www.fsc.org
MIX
Papir | Støtter ansvarligt skovbrug
FSC® C012076

SVANEMÆRKET
Trykksag
5041 0004

Max Steinar mst@jaegerne.dk Colourbox

På et **splitsekund** kan dit liv ændre sig for altid

Jagtens spænding og uforudsigelighed, hvor alt kan ske, drager os. Men når hundene halser, skuddene brager, og jagtfeberen banker hed og forførende i dit blod, da lurer risikoen i kulissen.

Hvert år kommer jægere til skade. Ja, nogle år bliver jægere ligefrem dræbt af andre jægere. Og ud af dem, der "kun" bliver kvæstet, bliver nogle handicappede for livet. Som man f.eks. gør, når man mister et øje.

Hvad er det, som typisk går forud for ulykken? Det vil vi vise i dette tema. Du kan læse om, hvilke jagtsituationer der er de mest risikable. Ja, du kan se rekonstruerede tegninger og film af, hvad der gik galt.

Du kan læse om risikoscenarierne for jægere som for hunde. Du kan læse om førstehjælp, du kan læse om faldulykker fra jagttårne, som fylder uhyggeligt meget i ulykkesstatistikken (men som ikke er dækket af den obligatoriske forsikring koblet til dit jagttegn), og meget andet.

Gør dig selv, dine jagtvenner, din hund og dine jagtvenners hunde en stor tjeneste, og husk "guldkornene", når du i den kommende sæson skal ud at nyde jagtens herligheder. Så den uforglemmelige jagtdag huskes for alt det gode – og ikke for den ene forfærdelige fejltagelse. ◆

Der går heldigvis meget lang tid imellem at der er brug for en ambulance under jagt – lad os alle arbejde for, at det fortsætter sådan.

Sikkerjagt.dk

Tryg leverer selve den lovpligtige ansvarsforsikring, og er i den forbindelse også en part i det forebyggende arbejde omkring sikker jagt for danske jægere.

Alt det sikkerhedsudstyr, som kan bestilles gratis af alle jægere i DK, er en del af aftalen mellem Miljøstyrelsen og Tryg.

I samarbejdet imellem Miljøstyrelsen, Tryg og Danmarks Jægerforbund fokuserer vi på at gøre alle former for jagt mere sikkert, også for vores hunde.

www.sikkerjagt.dk er den nye platform, hvor der tages udgangspunkt i den lovpligtige jagtansvarsforsikring.

Du kan her finde:
- Link til skadeanmeldelse
- Link til at bestille sikkerhedsudstyr
- Link til diverse fokusområder/ kampagner omkring sikkerhed på jagt

Derfor kan det gå galt

Fællesjagter, aftentræk på ænder, gravjagt, sneppejagt og riffeljagt på kronvildt; disse fem kategorier tegner sig for hovedparten af ulykkerne, der kan ramme både vores hunde og os selv.

Lyden af skuddet blev øjeblikkeligt fulgt af et højt, langtrukket og smertefuldt hyl fra en hund, der langsomt døde ud. Så kom skriget: "Der er skudt en hund!".

Jeg glemmer det aldrig. Hverken hyl, skrig eller især billedet af Johan, ejeren af den pragtfulde kleiner münsterländer, der stod med hængende skuldre og bævende mundvige og kiggede på sin bedste ven.

Den ulykkelige skytte havde skudt to haglskud til et rådyr, der var tumlet omkuld i et krat. Skytten havde i al hast puttet to nye patroner i, og da han kiggede op, så han noget hvidt, der bevægede sig i krattet, og skyndte sig at skyde igen, da han troede, at dyret havde rejst sig. Det hvide var desværre hundens farveaftegning.

Riffeljagt især til kronvildt i løb er højrisikozone. Når kronvildtet bryder fri af skoven og løber ud, så kan nogle jægere tabe hovedet – især hvis der er tale om en hjort.

Sådan som Helge Pilgaard oplevede det. Den meget erfarne jæger fra Vinderup deltog i en jagt i en af de nordvestjyske klitplantager som hundefører, og han var netop nået til skovens afgrænsning og trådt ud af træerne, da en hjort kom buldrende ud af skoven til højre for ham.

I et skel på nabomarken sad en jæger i en havestol. Da hjorten løb ud over marken, så Henning til sin rædsel, hvordan jægeren sigtede mod hjorten – med ham bagved, lige i skudlinjen.

"Du skal ned!", nåede Helge lige at tænke, da skuddet bragede. Hverken hjort eller Helge blev ramt, men jægeren repeterede, skød igen og traf for langt tilbage på dyret, der krumbøjet fortsatte. Et tredje og sidste skud slog hjorten omkuld.

Helge rejste sig øjeblikkeligt og løb rasende ud over marken med retning mod nabojægeren – der løb ham i møde.

– Du tror da vel ikke, at jeg kunne finde på at lave et risikofyldt skud, spurgte han aggressivt.

– Jamen, det var da præcis, hvad du gjorde! Jeg kiggede lige ind i dit riffelløb, buldrede Helge Pilgaard tilbage.

Efter et kort mundhuggeri skiltes de to uden overhovedet at nå til enighed om det risikable i situationen.

Max Steinar mst@jaegerne.dk Jan Skriver

> – Tænk jer nu om derude, når kronvildtet kommer buldrende ud af plantagerne!
>
> Helge Pilgaard.

Den evigt skiftende scene under kronvildtjagt er så risikofyldt, fordi:

- Der ofte kommer mange dyr.
- De kommer ofte i fuldt firspring, fordi de er pressede.
- Man ved ikke hvor og hvornår dyrerne kommer.

Derfor skifter baggrunden og dermed niveauet af sikkerhed hele tiden.

En stor del jages og nedlægges i det flade Vestjylland, hvor der er ekstra grund til at være opmærksom på korrekt kuglefang.

Kronvildt er Danmarks største landlevende pattedyr og jagtobjekt, og det er forståeligt, at det kan skabe "jagtfeber". Men forståelsen forsvinder totalt, hvis du med dit skud skaber en farlig situation eller i værste fald kvæster eller dræber et andet menneske.

Aftentræk. Når lyset falmer, så stiger spændingen – men også risikoen. Du og de andre jægere står omkring søen. Selvfølgelig udelukkende på de anviste poster, som jagtlederen omhyggeligt har udvalgt, så alle trygt kan skyde i de angivne vinkler.

Svirren af vinger. Der lyder skud til højre og venstre, og plask indikerer, at ænder rammer vandspejlet. Nogle er anskudt. Skal de aflives med et hurtigt skud? Når du ser en anskudt and komme padlende – er du så sikker på, at det ikke er hovedet på en hund sendt på apport?

Hvad har I aftalt inden jagten? Husk alle aftaler!

Gravjagt er "katapultjagt": Ræven kan springe som skudt ud af en kanon – og hunden kan være lige efter! Når du slipper skuddet – er der så en tilstrækkelig margen fra rørets udmunding, til hvor ræven er? Eller løber du en risiko? Nogle gør – for dræbte eller sårede gravgående hunde figurerer stort set hvert år i statistikken.

Ejeren af hunden er med stor sandsynlighed specialist. Hvad han eller hun siger, er lodrette ordrer, som selvfølgelig skal nøje følges.

Snepper – alene ordet skaber glød i øjnene på mange jægere. Nogle har det som deres suverænt største passion. Med passion følger et brændende ønske om at få sit bytte – og her risikerer overblikket at blive taber! Et for højt antal af danske jægere har mistet dele af synssansen eller et helt øje på grund af dette!

Husk – hvis ikke du er alene afsted eller kun sammen med en enkelt makker, der har helt styr på dig (og omvendt), så gælder reglen om minimum 45 graders vinkel opad ved skud til flyvende vildt!

Fællesjagter tegner sig for mange ulykker. Det er logisk – fordi der er så mange aktører indblandet, som dermed skaber en skueplads i evig forandring.

Hvor er driverne? Hvor er de andre skytter? Hvor er hundene?

"Råvildt fremad!". "Tiro – sneppe!". Bang-bang. Hundeglam og virak.

Når mange forskellige syns- og lydindtryk bombarderer dig, så er det, at du skal "skynde dig langsomt".

Afgiver du skud med luft som baggrund – så husk de 45 grader!

Afgiver du skud med jord eller krat som baggrund – ved du så bombesikkert, hvad der er bagved? Har du helt styr på de andre jægere? Skytterne? Driverne?

Vi tager på jagt glade og forventningsfulde. Og vi skal vende hjem glade, trætte og fyldt med lutter gode oplevelser. ◆

Vi er nogle hundeførere, der gerne vil helskindede hjem til vore familier, lyder det fra Helge Pilgaard oven på den dramatiske oplevelse i sidste jagtsæson.

– Jeg har da tit tænkt tanken, at havde jeg haft briller på, så havde jeg stadig mit syn intakt, siger Jim Fredriksen.

– Mit liv slog en kolbøtte

Den hyggelige fællesjagt med en gruppe gamle jagtvenner ændrede sig på et splitsekund, da et vådeskud ramte Jim Fredriksen og bl.a. ødelagde hans højre øje. Et fire år langt forløb med voldsomme smerter, angst, raseri og frustration er endnu ikke til ende. Jim fortæller dog gerne sin historie – for at undgå, at det skal gå andre lige så skidt.

Lørdag den 24. november 2018. Otte jagtkammerater var samlet på et areal ved Lindøværftet til en lille hyggelig jagt. Som altid startede gruppen med kaffe og rundstykker ved bilen, og så gik de i gang med første sæt.

Jim Fredriksen var jagtleder og hundefører. En fasan rejste foran en af de andre hundeførere og steg højt. Fin vinkel, over 45 grader, og hundeføreren skød og dræbte fasanen, som faldt ned i noget krat.

Jim stoppede jagten og bad skytten om at samle fasanen op. Drevet stoppede, mens jægeren fik bakset sig ind i krattet.

Inden da havde han genladet – men ikke sikret sit gevær.

Han snublede med geværet næsten vandret – og et skud bragede. Blot cirka 25 meter fra Jim.

Jim følte det, som om han blev ramt i hovedet af en jernstang – boingggg!

Han husker, at han faldt ned på knæ. Han husker ikke, at han faktisk faldt helt omkuld og var besvimet, men de andre troede et kort forfærdeligt øjeblik, at han var blevet dræbt.

Han kom til sig selv få sekunder senere og kom op på hug. Blodet løb fra de 17 hagl, han var blevet ramt af i skulder, hals og hoved. Halspulsåren var blevet blottet, men heldigvis ikke perforeret.

Værre var det med højre øje, hvor et hagl var trængt ind og havde ramt lige lukt i "det gule legeme", som er øjets kommandocentral, så at sige.

– Mens jeg ventede på ambulancen, husker jeg, at jeg sad og spyttede tænder ud fra min venstre overkæbe, som også var skudt i stykker, fortæller Jim.

Fuld udrykning

Falck fikserede Jim på båren, da de på det tidspunkt især var bange for, at pulsåren skulle briste. Og så drønede ambulancen afsted med fuld udrykning.

– Jeg havde ingen smerter i starten – men da der var gået to-tre timer, så hold da op – jeg fik SÅ ondt. Jeg blev pumpet fuld af morfin, mens lægerne undersøgte mig.

Efter at tilkaldte øjenlæger dukkede op fire-fem timer senere, blev Jim kørt på operationsstuen og opereret i op imod fire timer.

– Ikke kun den dag, men også i dagene efter gjorde de, hvad de kunne, for at redde mit øje, men desværre uden held, fortæller Jim, der røg ind og ud af Odense Sygehus. Han havde konstante hovedsmerter og tinnitus i et "helvedes omfang", som han udtrykker det. Han forsøgte at "bekæmpe" den konstante hyletone ved at bære høretelefoner og skrue helt op for dunkende musik.

Smerterne og raseriet

Selv nu, snart fire år senere, har Jim daglige smerter. Han vågner med dunkende øje og hovedpine og starter dagen med at dryppe sit blinde øje. Så har han gjort det til en vane at tage i motionscenter og svede frustrationerne og smerten ud.

Om eftermiddagen tager han to Panodiler og det samme om aftenen.

Jim har kæmpet med voldsomme følelser som raseri og frustration.

– Min kone, Sussie – som arbejder som pædagogisk leder – fik til sidst nok og forlangte, at jeg gik til en psykolog. De første 10 behandlinger dækkede mit eget forsikringsselskab, dernæst tog Tryg over, fordi de har jagtforsikringen, og nu betaler jeg selv.

I al fald 50 gange har jeg været afsted. Jeg synes, at jeg til en vis grad bedre lever med mit ændrede liv nu – men det har kostet store anstrengelser at nå hertil.

Forsikring og erstatning

Jim fyldte 61 år den 1. marts i år. Den 1. januar fik han tilkendt førtidspension, og forsikringssagen hos Tryg er afgjort; han har fået udbetalt 1,9 mio. kr., som ikke er pålagt skat.

– Det finder jeg er et rimeligt beløb. I parentes bemærket, så afventer jeg udfaldet af erstatningen fra den private forsikring, jeg også havde. Og så har Trygs læger sat min mengrad til 25 procent – her siger min advokat, at den bør være 35-40 procent, hvilket en ankeinstans nu kigger på.

– Men mit liv har også slået en kolbøtte – jeg gik fra at være energisk og aktiv hele tiden. Jeg havde startet mit eget succesrige firma, som jeg solgte til et tysk selskab, og jeg fortsatte som ansat. Jeg forsøgte at arbejde videre efter ulykken – men efter halvandet år sagde tyskerne stop, hvilket jeg godt forstår.

– Jeg har kun godt at sige om de læger, der i lang tid forsøgte at redde mit syn. Og jeg er stadig imponeret over, at en ansat i Tryg i min første samtale med firmaet rådede mig til at hyre en advokat med speciale i erstatningsret. Jeg var aldrig nået hertil uden min meget kompetente advokat.

Hvorfor ikke ny prøve?

Skadevolderen har Jim stadig kontakt til, og han bærer intet nag imod den pågældende, siger han: – Men jeg er forundret over, at han ikke pr. automatik skulle op til en ny jagtprøve. Han kunne nøjes med en bøde på 4.000 kr. Hvis man dummer sig som bilist, skal man op til en ny orienterende køreprøve. Det burde da være lige sådan, når man går med våben, der kan dræbe, ved sløset omgang! Hvordan pokker kunne han finde på at genlade OG gå ind i det krat med geværet afsikret?

Tankerne

De fleste jægere har i dag høreværn på, men ikke sikkerhedsbriller. Jim var en af dem: – Jeg har tit tænkt tanken, hvad jeg ville have undgået. I dag har jeg flere par sikkerhedsbriller. De er alle vegne – jeg slår ikke et søm i et bræt uden at have sikkerhedsbriller på, for nu har jeg kun "ét skud i bøssen", så jeg løber ingen risiko længere. ◆

Se dette link, som viser en rekonstruktion af ulykken: *kortlink.dk/2gaxd*

eller scan QR koden her:

Jim med sin elskede Tikko, den otte år gamle FT cockerspaniel. Den er altid med, når han besøger sin svenske ødegård, hvor han for alvor kan koble af og samle sit liv sammen igen.

Øjendråber og smertestillende medicin er faste daglige følgesvende for Jim. Han har fået lavet denne specialdesignede riffel med vildt bøjet skæfte, så han kan skuldre ved højre skulder og sigte med venstre øje.

Ingen kan være i tvivl om, at denne hundefører kan ses. Men skift hunden ud med en sort labrador og tøjet med camouflagetøj eller mørkegrønt tøj – så har vi en langt højere risiko. Foto: Jan Skriver.

For din egen sikkerheds skyld

Én ting er stensikker – mange af de ulykker, hvor skydevåben er involveret i Danmark, ville være blevet OG bliver undgået, hvis bare alle jægere bar høreværn og sikkerhedsbriller.

Da ville Jim Fredriksen, som du kan læse om her i temaet, og alt for mange andre stadig have fuldt syn, og endnu flere ville stadig have normal hørelse.

Men hånden på jægerhjertet – bærer du både høreværn og sikkerhedsbriller?

Og hånden på krucifikset – når du kigger dig omkring på den næste fællesjagt, hvor mange høreværn og sikkerhedsbriller ser du så?

Mit bud efter 50 år som jæger er, at du heldigvis ser rigtigt mange jægere – ja, nok flertallet – bære høreværn. Det har danske jægere trods alt lært, for selvom man kan undgå at få sit syn beskadiget efter et helt liv som jæger uden briller, er det umuligt at undgå at få hørelsen beskadiget efter at have afgivet tusindvis af skud eller lagt øre til andres skudafgivelser.

Sikkerhedsbriller

Men sikkerhedsbrillerne … Dem kniber det med, ikke sandt? For man skal godt nok være uheldig for at blive ramt af et eller flere hagl i øjet. Vi er jo gode til at passe på hinanden under jagt i Danmark.

Ja, det er sandt, at vi generelt er helt i top med sikkerhed blandt danske jægere. Generelt.

Problemet for dig, mig og alle andre er bare, at én forkert beslutning af én anden jæger og én eller flere uheldige andre faktorer, der alle passer sammen i det ene uheldige øjeblik – og dit øje er ødelagt.

Jeg har været med til at teste skydebriller, og konklusionen blev, at selv markedets billige briller til nogle hundrede kroner (prisen for én fasan på en klapjagt) kan klare at blive påskudt på kort afstand. Også så kort afstand, at godt nok bliver øjnene ikke beskadiget, men alligevel dør personen.

Brillerne dur altså

At jægere dermed undgår at miste synet, er også en kendsgerning; der et eksempel i ulykkesstatistikken hos jagtforsikringen, hvor en jæger bliver ramt i ansigtet, men redder øjnene på grund af briller.

Tøjet

Forskerne har bevist det for år tilbage: Dyr kan ikke se farver. Alligevel er der (for) mange jægere, der stadig klæder sig i grønne camouflagefarver, for de bedømmer, hvorvidt man kan ses eller ej, ud fra, hvad det menneskelige øje kan se.

I det store udland har jægerne for længst taget signalfarverne til sig. Ja, i mange lande er det ligefrem et lovkrav. I udlandet er jægerne også rigtigt gode til at udstyre deres hunde med veste i signalfarver.

Du behøver selvfølgelig ikke at skifte hele din garderobe ud

Der er stand! Pulsen stiger – og tunnelsynet mod sneppens sandsynlige position risikerer at fjerne dit overblik. Hvor er den anden jæger? Kan DU se ham? Også når hjertet banker, og sneppen med klaprende vinger flygter ind mellem træerne? Hold nu hovedet koldt! Foto: Max Steinar.

– bare du bærer hat eller hue i signalfarver samt en ditto vest. Hvilken du i øvrigt kan bestille gratis på *sikkerjagt.dk* – du skal bare selv betale for fragten. Her kan du også få en orange vest til din hund.

Mens pattedyr er farveblinde, er sagen en anden hos fuglevildtet. Er du på en fællesjagt med mulighed for "lidt af hvert" på paraden, er der ingen vej udenom – du skal selvfølgelig have signalfarver på, selvom fugle kan se dig, og nogle af disse vil reagere på det og slå af (men ikke på en traditionel klapjagt på fasaner, hvor fuglene som regel holder samme kurs, uanset om de kan se jægerne eller ej).

Fuglejagt

Hvis du er alene afsted eller bare nogle få stykker, og det drejer sig om ren fuglejagt, for eksempel andejagt, må du/I overveje, om jagten kan afvikles på rette sikkerhedsniveau trods eventuel mangel på signalfarver.

Gælder det snepper, så bær alligevel et minimum af signalfarver, for eksempel hovedbeklædning, for når det går løs, spændingen stiger, og sneppen pludselig rejser og flyver lavt væk i en uventet vinkel, risikerer overblikket at forsvinde, og en risikofyldt situation kan opstå.

Sneppen har alligevel i langt de fleste tilfælde opdaget dig – signalfarver eller ej – og ofte lang tid før hund og du er fremme ved den.

Et lovkrav

I vore nabolande har jægerne for længst taget signalfarverne til sig, både i Norge, Sverige og Tyskland.

For mange år siden lavede jeg en artikel med en jæger fra Esbjerg, som hvert år kom på elgjagt i Norge. Han var iklædt skrigende orange tøj fra top til tå og overgik selv den mest farverige nordmand. Også i at nedlægge elge – anledningen til artiklen var, at han havde nedlagt elgtyr nr. 50! Trods farveladen.

I nogle tyske delstater er det et lovkrav at bære sikkerhedstøj under fællesjagter, for eksempel i Slesvig-Holsten og Brandenburg; her skal jægerne bære signalfarvet hovedbeklædning eller hattebånd, og drivere og hundeførere skal bære signalfarvet vest. ◆

Skydebriller holder 100 procent, hvad fabrikanterne lover. Denne brille er blevet påskudt på klos hold med et højhastigheds 36 grams 5-hagl – og de klarede smækket. Foto: Max Steinar.

I høj dagslys bør der ikke være noget problem at apportere uden signalfarver, men når det mørkner under andejagt, så stiger risikoen for jagthunden jo mørkere det bliver. Arkivfoto.

For hundens skyld!

Vi kender alle en eller anden historie, hvor jagten er endt ulykkeligt for jagthunden. Med simple midler kan du øge din hunds sikkerhed.

– For fanden da! Den hund lignede fuldstændigt et stykke råvildt i rørene, råbte en af jægerne, der stod for i såten. Heldigvis skete der ikke noget. Jægeren afgav nemlig ikke det skud, han bittert ville have fortrudt. En skudulykke, hvor hunden dør, er nok et af de værste scenarier for enhver jagthundefører, men det sker desværre i en række tilfælde i hver eneste sæson.

Lydighed

Man bør altid overveje, om ens egen jagthund har den lydighed, der skal til på den pågældende dag. Jagt få hundrede meter fra en befærdet vej kan give farlige situationer, hvis ikke hunden kan stoppe på kommando. Mon ikke alle efterhånden har set det afsnit af Nak & Æd, hvor man ville forsøge sig med en falkejagt klos op ad en motorvej? Det sker desværre også hvert år med jagthunde.

En anden situation kunne være, at man i en såt med meget råvildt bliver bedt om at holde hundene på korte afstande og med pauser, da jagtlederen gerne vil have råvildtet roligt frem til skytterne, hvor der må – indtil signal gives – skydes fremad i såten. Her er det ikke godt, hvis hunden løber helt frem til skytterne, så snart jagten begynder.

Parole

God jagtledelse giver bare en bedre jagtdag, og her er parolen en vigtig del af ledelsen og kommunikationen til deltagerne. Hvad må der jages, hvordan udføres jagten i praksis på dagen og megen anden yderst relevant information gives til de deltagende jægere. Her er jeg meget opmærksom på egen og mine hundes sikkerhed. Hvad er parolen i forhold til lave skud, skud ind i såten og ikke mindst terrænets beskaffenhed? Altså kan de andre jægere se mine hunde?

Jeg tilrettelægger fuldstændig jagten efter parolen, men er ikke bleg for at kommentere eller sige fra, hvis jeg er i tvivl om noget. Mener jeg ikke, at der er tænkt tilstrækkeligt på min egen og mine hundes sikkerhed, så siger jeg det. Er du i tvivl om noget som helst under parolen, ikke kun hvad angår sikkerhed, så spørg. Kun en dårlig jagtleder vil tage det ilde op.

Jægerhåndværk

At være en træfsikker skytte på en flugtskydningsbane er ikke det samme som at have styr på skudvinkler på jagt. Her kan vi hjælpe den knap så erfarne jæger – nyjæger eller ej – til

Ove Dam Hedegaard odh@jaegerne.dk Max Steinar

> – Mener jeg ikke, at der er tænkt tilstrækkeligt på min egen og mine hundes sikkerhed, så siger jeg det.

Husk altid signalfarver til hunden under større jagter. Om det er en orange vest eller gule reflekser, som her under en vildsvinejagt i Sverige, er ligegyldigt.

en endnu bedre dag ved at vejlede det bedste, vi kan. Samtidig højner vi også sikkerheden for vores jagthunde. For eksempel signalerer jeg tydeligere til den uerfarne skytte, at mine hunde er på vej frem mod dem, og derved bliver skytten mere agtpågivende.

Hvor peger din bøsse hen, kære ven? Det er muligt, at bøssen ikke peger på mig, men jeg er nu heller ikke vild med, når et ladt våben peger på hundene. Det er godt – og sikkert – jægerhåndværk, når man konstant har kontrol med, hvor våbnet peger hen. Jeg har taget mig selv i, at min haglbøsse ikke pegede der, hvor det var mest hensigtsmæssigt. Typisk i tæt og ufremkommeligt terræn, hvor koncentrationen mere er vægtet på at komme frem end på håndteringen. Det kan skabe en farlig situation for mine og andres hunde, og jeg ville aldrig kunne tilgive mig selv, hvis jeg var skyld i et uheld. I sådan en situation er det altså okay at påtale – og blive påtalt. Det kan ske for os alle, så her hjælper vi selvfølgelig også hinanden.

Udstyr

Man kan få en masse til at sikre, at hunden også er med bag i bilen hjem: orange halsbånd i forskellige typer, klokker til halsbånd, fluorescerende veste, kevlarveste, GPS-halsbånd og meget mere. Så der er masser af muligheder for at sikre vore hunde mod for eksempel at blive forvekslet med et stykke jagtbart vildt. Nogle racer, for eksempel brun labrador, irsk setter, weimaraner og endda cockerspaniel, forveksles uheldigt i farten med råvildt og ræv pga. hundenes pelsfarve. Disse uheld sker, og enkelte gange om året får en jagt en voldsom trist afslutning for en jagthundefører. Derfor bør vi øge sikkerheden for hundene med udstyr og hjælpemidler. Det er dig, der som hundefører bestemmer over din hunds sikkerhed.

Man kan blive bedt om at pille klokken af sin hund på vej frem mod nogle søer med ænder. Fint nok, men når min hund senere slippes til apportering af ænderne, så er klokken på igen. Det giver et (klokke)klart signal til de andre jægere og mig selv om, hvor min hund er. Ligesom jeg også gør opmærksom på, hvis min hund apporterer på søen, så man ikke sender lave skud til nye ænder.

Gravjagt

Hvis du bliver inviteret med som skytte på en gravjagt, så følg alle instrukser fra hundeføreren. Når først det "larmer" under jorden, så stiger spændingen meget højt, og man kan stå klar, spændt som en bjørnefjeder. Men hold nu hovedet koldt! Skyd ikke mod ræv eller mårhund, før dyret er på klar afstand af rørmundingen, for hunden kan være lige efter.

Desværre præger gravjagt ofte uhelds statistikkerne, hvad sårede eller dræbte hunde angår.

Giv tid

Jagthunden er en naturlig del af familien, og der planlægges i hverdagen med hensyntagen til den. Gør det samme på jagt. Giv dig selv tid til at tænke på lydighed, parolens indhold, de andre hunde og jægere, udstyret og ikke mindst din hunds fysiske velvære.

Og er du ikke selv hundeejer – så tænk på, hvad hver hund betyder for deres ejere og familier, og hold høj sikkerhed under hele jagten, så den bliver mindeværdig på grund af lutter positive oplevelser. ◆

Gravjagt er højrisiko jagt. Vent med at skyde, til ræven er nogle meter fra graven, ellers risikerer du at ramme hunden også. I dette tilfælde havde risikoen været udtalt – for hunden hang faktisk fast i halen på ræven!

Max Steinar mst@jaegerne.dk Mads Dragsbæk

– Jeg fik et chok!

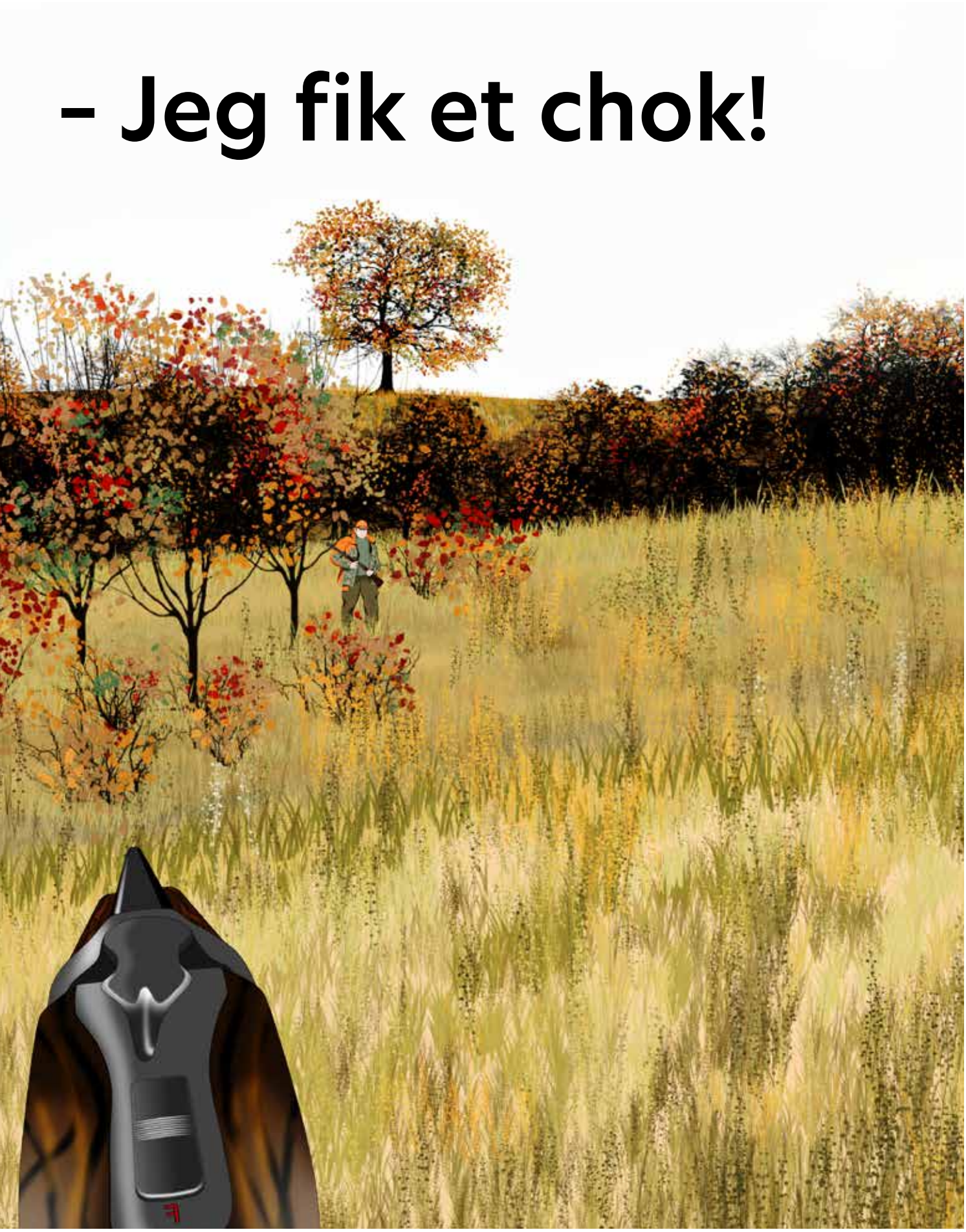

Såten var sat i gang, og spændingen var høj hos deltagerne, inklusive hos Jørgen Bryholt. Men da en hare kom på tværs, så han en anden jæger stå lige i skudlinjen! Hvad var dog gået galt i planlægningen?

Da Jørgen Bryholt opdagede en bevægelse inde i såten bag en forbipasserende hare, fik han et chok. Der burde ikke stå en jæger. Han gør selv meget ud af at indskærpe på sine egne jagter, at anvister poster SKAL holdes.

Det var den første fællesjagt med haglgeværer i plantagen i det sydvestlige hjørne af Jylland, og alle deltagerne glædede sig. Råvildt, ræve, snepper og anden vildt er området kendt for.

Såten var rektangulær, og som anden sidepost til venstre stod Jørgen Bryholt, en meget erfaren jæger, som er gode venner med jagtværten, der selv stod som første sidepost.

Såten blev sat i gang, og hundeførernes råb og kommandoer gjaldede i skoven.

En hare kom farende fra højre, altså fra bagposternes side, og løb vinkelret gennem skoven, på fin skudafstand af Jørgen Bryholt og de andre sideposter.

Pludselig så Jørgen en bevægelse bag haren – og opdagede en anden jæger lige i skudlinjen! Det var en af bagposterne. Blot 60-70 meter fra ham.

– Jeg fik et chok, som man selvfølgelig gør, når der står et menneske i en potentiel livsfarlig situation. For det er det jo, når der er jægere hvor der ikke burde være nogen. Det viste sig, at hele kæden af bagposter var rykket ca. 75 meter ind i skoven og dermed ikke stod på den naturlige linje for bagposterne, som var den skovvej, hvor drevet var startet.

– Det var første jagt, så for alle deltagerne var området nyt. Men alligevel skal det jo ikke spille nogen rolle for, hvordan jagten afvikles, for sikkerheden skal altid have førsteprioritet!

Både jagtværten (som ikke var jagtleder) og sidepost nummer tre, Kirstein Henriksen, havde samme oplevelse som Jørgen Bryholt og var også ulykkeligt overraskede over oplevelsen.

– Jagten foregik i januar 2022, og harer er som bekendt fredede på det tidspunkt, men hvad nu, hvis det havde været et stykke råvildt? Eller en ræv? Kirstein kørte med mig, da vi begge bor i Midtjylland, og vi talte en del om oplevelsen på vej hjem, siger Jørgen Bryholt.

– Når jeg selv afholder jagter, gør jeg meget ud af sikkerheden og indskærper overfor mine gæster, at aftalte poster SKAL holdes. For jeg har gennem et langt jægerliv oplevet andre farlige situationer – og flere af dem er jeg meget gerne foruden! ◆

Nicholai Vigger Knudsen nvk@jaegerne.dk Flemming Højer

Hvor ofte går det galt?

Er der noget, vi skal arbejde for at forbedre i forhold til sikkerhed på jagt? Indberetter vi alle ulykker til jagtansvarsforsikringen, eller er det noget, som vi jægere klarer internt? Dette er nogle af de spørgsmål, jægerforbundet gerne vil have din hjælp til at besvare.

De eneste oplysninger der findes om, hvor ofte eller hvor sjældent det går galt, når vi er på jagt, er de ulykker, der indberettes til Tryg i forbindelse med den forsikring, som vi har igennem jagttegnet – oftest omtalt jagttegnsforsikringen. Ved henvendelse til politiet er Danmarks Jægerforbund blevet oplyst, at politiet ikke kan trække de oplysninger fra deres systemer.

Hvad ved vi?
I en opgørelse fra Dansk Jagtforsikring A/S og Tryg Forsikring A/S over anmeldte skader i perioden 2008-2020 fremgår det, at der er anmeldt 739 skader fordelt på 624 skader, hvor et glatløbet haglvåben har været anvendt, og 82 skader, hvor det var en riffel. I 33 tilfælde kan det ikke oplyses, hvilken våbentype der har været anvendt, da sagsbeskrivelsen indeholder personfølsomme oplysninger eller ikke er afsluttet på tidspunktet, hvor oplysningerne blev udskrevet.

I en periode på 12 år er der altså anmeldt 739 skader til jagtansvarsforsikringen tilknyttet jagttegnet. Om det tal er højt eller lavt, er ikke formålet med denne artikel, som derimod stiller spørgsmålet, om vi anmelder alle de skader, der sker. Og hvis ikke, hvorfor ikke?

Hvad ved vi ikke?
Ud over de anmeldte ulykker til jagtansvarsforsikringen antager vi, at der sker et antal ulykker hvert år, som afklares direkte imellem i de involveret jægere, uden at forsikringsselskabet inddrages. Disse ulykker og i særdeleshed alle såkaldte nærved-ulykker, som heller ikke bliver indberettet, vil vi rigtig gerne høre mere om, så vi kan lære af dem.

Hvorfor er det vigtigt?
Danmarks Jægerforbunds vision udtrykker blandt andet, at vi ser ind i en fremtid, hvor jægerne tager ansvar for jægerfællesskabet og udbreder kendskabet til god jagt samt samarbejder bredt for at fremme jagtens sag.

Hvis vi skal sikre god jagt i generationer, er det vigtigt, at vi ved, hvor vi skal sætte ind og bruge kræfterne, og netop derfor har vi behov for din hjælp til at finde ud af, om der er områder indenfor sikkerhed på jagt, som vi skal gøre mere ved igennem uddannelse osv. ◆

Vi håber, at du vil hjælpe ved at besvare denne onlinespørgeundersøgelse: *www.jaegerforbundet.dk/spørgeskema.dk*

Pas på, hvor du peger dit våben! I minimum 240 af de 739 anmeldte skader ved vi med sikkerhed, at det er gået ud over jægerens bedste ven – jagthunden.

Læs mere om jagtforsikringen på www.sikkerjagt.dk

Fra 1946 til 2016 stod selskabet Dansk Jagtforsikring for den lovpligtige ansvarsforsikring til de danske jagttegnsløsere.

I 2016 sendte Miljøstyrelsen for første gang forsikringen i lovpligtigt EU-udbud.

Tryg vandt opgaven både i 2016 og igen i 2020 for fire år frem til 2024.

Natjagt – pas nu på!

At jage om natten er relativt nyt for de fleste danske jægere, og det stiller nogle andre betingelser end almindelig dagjagt – specielt når vi taler om sikkerhed.

Inden vi taler om sikkerhed, skal vi lige være enige om, hvilke typer natjagt der er tilladt i Danmark. Natjagt er nok egentlig et forkert ord at bruge, da jagt i Danmark som udgangspunkt kun må finde sted i tiden fra solopgang til solnedgang, altså ikke om natten.

Hvorfor så overhovedet tale om sikkerhed ved natjagt, og hvad er natjagt egentlig? Jo, miljøministeren kan fastsætte regler for visse bestemte vildtarter, der udvider eller begrænser det tidsrum, hvor vi må jage dem. Desuden er der nogle vildtarter, som ifølge vildtskadebekendtgørelsen må reguleres i de mørke timer. Definitionerne af de forskellige former for tusmørke, skumring, dæmring osv. kan være uoverskuelige, så blandt andet derfor omtales jagt efter solnedgang heller ikke som natjagt, men blot jagt før og efter henholdsvis solopgang og solnedgang.

Uanset om du kalder det skumringsjagt (umiddelbart efter solnedgang) eller dæmringsjagt (umiddelbart før solopgang), kan det i en del af perioden være så mørkt, at det kan blive rigtig farligt, hvis ikke man tænker sig rigtig godt om.

Natjagt med riffel

Når du hører om natjagt i Danmark, tænker du formentligt først på regulering af mårhund og vaskebjørn med riffel og måske mere specifikt på brugen af lysforstærkende og/eller termisk udstyr.

I forbindelse med regulering af netop mårhund og vaskebjørn åbner vildtskadebekendtgørelsen nemlig mulighed for at anvende lysforstærkende og termiske håndspottere til lokalisering af dyrene og desuden lysforstærkende sigtekikkerter/clip-on-systemer på riflede våben. Lysforstærkende sigtemidler dog kun i forbindelse med regulering på anlagte foderpladser.

Det kræver ikke en tilladelse at anskaffe eller anvende en termisk håndholdt kikkert. Termiske kikkerter må dog IKKE anvendes til opsporing af vildt i andre jagtlige sammenhænge end ved regulering af mårhund og vaskebjørn – heller ikke til opsporing af anskudt eller nedlagt vildt.

Lysforstærkende sigtekikkerter eller lysforstærkende clip-on-systemer, som kan

De to første foto er eksempler på lys i en termisk nathåndkikkert. Det sidste foto er igennem en natsigtekikkert.

monteres på riflens almindelige sigtekikkert, kan fås i mange udgaver. Det kræver en våbentilladelse fra politiet at anskaffe lysforstærkende sigtekikkerter. Tilladelsen, som er gratis, skal, ligesom andre våbentilladelser, medbringes i forbindelse med regulering med det lysforstærkende udstyr. Riflen må ikke bære lysforstærkende udstyr under andre former for jagt eller regulering – heller ikke selvom den lysforstærkende funktion er slået fra.

Hurtigt skud ved lyskegle

Hvis du vælger at bruge en lygte monteret på din riffel, findes flere forskellige slags. Grønt eller rødt lys synes at fungere bedst, men hvidt lys kan også anvendes. Vær opmærksom på, at mårhunden muligvis vil flytte sig ud af lyskeglen, og at skuddet derfor skal falde forholdsvist hurtigt. En hvidmalet pæl evt. med en refleks monteret midt på pladsen kan hjælpe med at finde pladsen hurtigt i sigtekikkerten. Er du det mindste i tvivl – så hold skuddet tilbage! ◆

Sikkerhedsretningslinjer med riffel

Alternativt til synligt lys kan der anvendes lysforstærkende sigtekikkerter ved regulering af mårhund og vaskebjørn. Regulering i mørke stiller ekstra krav til jægeren, da man ikke har de samme muligheder for at orientere sig som i dagslys. Reguleringen skal derfor gennemføres med stor omtanke og forsigtighed. Her er de etiske og sikkerhedsmæssige overvejelser ved jagt og regulering om natten:

1. Indskyd/afprøv altid dit sigtemiddel, inden det anvendes i mørke.
2. Træn, og bliv fortrolig med dit udstyr, inden du anvender det til regulering – også i mørke.
3. Tilstræb altid at skyde fra en hævet position, f.eks. en skydeplatform – og på relativt korte afstande, da det minimerer risikoen for opspringere.
4. Ved ankomst på post bør du som noget af det første justere dit udstyr, så billedet bliver så optimalt som muligt.
5. Afgiv aldrig skud i områder, som du ikke har set i dagslys.
6. Skyd aldrig på afstande, hvor du ikke tydeligt kan se dit kuglefang – vildt er ikke kuglefang!
7. Ved regulering i denne sammenhæng (mårhund, vaskebjørn), kan der med fordel anvendes kraftigt fragmenterende projektiler – gerne i små kalibre (.222 og lign.).
8. Hvis du er det mindste i tvivl om, hvad du sigter på – så er du ikke i tvivl – undlad at skyde!

Sikkerhed med hagl

Ved andetræk om morgenen eller om aftenen skal du være opmærksom på, at nogle ting ved hagljagt i mørke er ganske anderledes end jagt om dagen. Dette bør du være særligt opmærksom på:

1. Når det er mørkt, eller når lysforholdene er begrænsede, bør du ikke gå med et ladt våben, men vent med at lade op, til du er på plads på din post.

2. Hvor kan jeg skyde? Den anbefalede haglstørrelse (stålhagl) til jagt på store ænder over lokkere eller på træk er størrelse 2-6, hvilket giver en sikkerhedsafstand på ca. 275-350 meter, og hvis du tidligere har været på eksempelvis andetræk om aftenen, har du helt sikkert oplevet, at du ganske hurtigt efter solnedgang ikke kan se særligt langt. Blandt andet derfor bør du som jagtleder – og også gerne som jagtdeltager – se såten/stedet i dagslys, inden I jager i mørke, så I ved, hvilke retninger I sikkert kan skyde i.

3. Bliv på din plads! Det giver sig selv, at man skal blive på sin plads, men i forbindelse med jagt i mørke er det endnu vigtigere end i dagslys.

4. Kend dit våben! Jægere, der ikke regelmæssigt betjener deres våben, er mere tilbøjelige til at begå fejl, og fejl med skydevåben kan være farlige i de fleste situationer, men endnu mere i mørke. Se det som en god "undskyldning" for at komme mere på skydebanen.

5. Hav styr på din hund! Hvis der på f.eks. et andetræk i mørke er aftalt, at der kan skydes lave skud, fordi I alle står på samme side, og sikkerheden i øvrigt tillader det, bør I aftale, at hundeførerne tydeligt meddeler, når der apporteres, så skydningen enten kan indstilles, eller der kun skydes opad. Langt de fleste jagtulykker med glatløbede haglvåben involverer desværre jagthunde. Pas på vores bedste jagtkammerater!

Når uheldet er ude
– førstehjælp ved jagtulykker

Selvom det jo aldrig er intentionen at komme galt afsted, når man tager ud på jagt, sker det desværre indimellem, at uheldet er ude. Morten Egtved arbejder som paramediciner, og her giver han sine bedste råd til førstehjælp.

Jagt er alsidig og udøves på at hav af måder. De forskellige jagtformer og de aktiviteter, der knytter sig til, indebærer også risici for at komme galt afsted. Det er dog de færreste, der har førstehjælp i tankerne, når de drager afsted. Selvom du ikke nødvendigvis har den komplette førstehjælpskasse med på jagt, kan du med disse simple råd forbedre dine kompetencer, hvis uheldet en dag er ude, og du er nødsaget til at yde førstehjælp.

Snitsår og blødninger

Er man heldig at nedlægge vildt på jagten, følger der helt naturligt et arbejde med at rengøre vildtet og partere det, så det er klar til tilberedning. Det foregår med kniv og sav, og dermed følger risici for at skære sig. Morten Egtved, der til daglig arbejder som paramediciner, oplever, at langt de fleste skader i denne kategori er mindre, såkaldte sivende blødninger, der kan standses med en almindelig forbinding eller et plaster. Men man kan også være uheldig at skære hul på vener og arterier og derved frembringe en pulserende blødning. I det tilfælde er det vigtigste at få standset blødningen hurtigst muligt, og det gør man mest effektivt ved at presse en tommelfinger i blødningen. Man kan efterfølgende forsøge sig med en stram forbinding og ellers opretholde presset med tommelfingeren, indtil man har mulighed for at modtage behandling.

Morten Egtved anbefaler, at man medbringer forbinding, når man går på jagt, men har man det ikke på sig, kan man også bruge skjorteærmer eller andre alternativer.

Morten Egtved arbejder til dagligt som paramediciner. Derudover er han også ivrig jæger i sin fritid.

Hjertestarter.dk appen er gratis og kan downloades på diverse app tjenester.

Hjertestarter.dk

Hjertestarter.dk er en app fra Tryg, som Morten Egtved anbefaler at have liggende på sin telefon – ikke kun i jagtsammenhæng.

Appen har tre funktioner, som er en hjælp i forbindelse med førstehjælp.

- Som det første kan du ringe 112 via appen.
- Dernæst kan du på appen se, hvor den nærmeste hjertestarter er lokaliseret, og navigere til den via kort tjeneste.
- Som det tredje indeholder appen en guide til, hvordan du udøver hjerte-lunge-redning, hvis du er ude for, at en jagtkammerat falder om med hjertestop.

Video om førstehjælpsråd ved jagtulykker samt en gennemgang af stabilt sidelejekan ses på link *https://youtu.be/jAxLFQ4Ni9s* eller ved at scanne QR-koden.

I videoen, som findes på hjemmesiden og på Youtube, demonstrerer Morten Egtved blandt andet, hvordan man aflejrer bevidstløse i et stabilt sideleje.

Fald fra tårn og stige

En af de mest hyppige ulykker i forbindelse med jagt sker fra tårne og stiger. Alt for ofte sker det, at tårnet, der har stået vinteren over, mister noget af sin bæreevne og efterlader jægeren i frit fald. Derfor er den første anbefaling, at man altid tjekker sine jagttårne og stiger ved sæsonens start. Holder konstruktionen? Og er trinene intakte og holdbare? Er man alligevel uheldig at falde fra tårn eller stige, er der forskellige scenarier, som man skal handle ud fra.

Finder man sin jagt makker bevidstløs, men med puls og vejrtrækning efter fald fra stige, er det vigtigt af lejre vedkommende i et stabilt sideleje og derved opretholde frie luftveje. Derefter tilkaldes hjælp.

Er der mistanke om brud i nakke og ryg – er der stærke smerter fra nakke og ryg – er det vigtigt at stabilisere vedkommende i findestillingen og undgå bevægelse. Derefter tilkaldes ambulance, som tager stilling til, hvad der videre skal ske. Man skal blive liggende i findestillingen for at imødegå risikoen for at pådrage sig varige mén på nervebaner.

Hvis man ved fald fra stige og tårn brækker arme eller ben, er det vigtigt at få stabiliseret bruddet for derefter at tage stilling til, om man selv kan transportere sig på skadestuen, eller om man skal have tilkaldt ambulance på ulykkesstedet. ◆

Det er altid vigtigt at vide, hvor nabojægeren er, men i forbindelse med jagt i bevægelse som f.eks. haretramp er det endnu vigtigere at vide.

Hvordan planlægger man en sikker jagt?

Godt begyndt er halvt fuldendt, og det er i særdeleshed sandt i forbindelse med planlægning og afvikling af jagt. Jo mere man har forberedt sig, jo større er chancen for, at alt går smidigt og sikkert.

Fokus på sikkerheden er en nødvendighed på enhver jagt. Og som jæger må man ubetinget kende forsigtighedsreglerne for håndtering af våben og ammunition. Derudover er det vigtigt at vide, hvor medjægere og andre naturbrugere befinder sig under jagten, så der ikke opstår farlige situationer.

Det sker, at der forekommer vådeskud og uheld med skydevåben. Disse uheld får oftest skæbnesvangre konsekvenser, når der er flere sammen om jagten. De fleste uheld skyldes uagtsomhed og manglende omtanke – altså menneskelige faktorer.

Mange uheld kan ofte undgås ved den måde, jagten tilrettelægges på, så man sørger for, at deltagerne bevarer overblikket under jagten. Her gælder, at en kompetent jagtledelse er stærkt medvirkende til at reducere uheld. Dog skyldes enkelte uheld fejl på våben eller ammunition.

Opskriften på en sikker jagt med et minimum af uheld rummer tre ingredienser:

1. Veluddannede jægere, der har overblik – og kan bevare det.
2. En god parole.
3. En dygtig jagtledelse.

Forud for enhver jagt bør man gennemtænke, hvordan jagten skal foregå, og hvilke risici der kan være forbundet med den. Det er ved at udvise rettidig omhu og omtanke, at man kan forebygge farlige situationer. Der er flere årsager til uheld eller tæt på-uheld under jagt.

Parolen
En god start er parolen, som alle jægere kender. Parolen er et begreb blandt jægere og et fast indslag på enhver drivjagt, klapjagt eller jagtformer i øvrigt, hvor der er flere jægere til stede. Her gøres det klart for deltagerne, hvordan jagtdagen skal forløbe, og der gives vejledning og instrukser om, hvordan hver enkelt jæger bør forholde sig.

Læs folderen Parolen – Sikkerhed & etik – *kortlink.dk/2ghhg*.

Parolen kan indeholde mange forskellige elementer, som vil variere fra jagtform til jagtform og ikke mindst fra jagtselskab til jagtselskab, da ikke to jagtarrangementer er ens. Der er dog en række elementer, man bør have med i sin parole, når vi taler om sikkerhed. Følgende er kun minimumssikkerhedselementerne, som enhver parole bør indeholde. Den kan udvides efter behov, men pas på med ikke at gøre den for detaljeret.

Hvordan kommunikeres der under jagten?
Hvis der bruges jagthorn, bør man overveje, hvilke signaler der anvendes, da det varierer fra jagtselskab til jagtselskab, hvor bekendt jægerne er med de forskellige signalers betydning.

Når der tydeligt kommunikeres, hvornår såten begynder (der må lades og skydes), og hvornår såten slutter (der aflades), er sandsynligheden for unødvendigt irriterende misforståelser væsentlig mindre.

Skytterne må ikke forlade deres post, før det aftalte signal er givet. Her er jagthornet også et fantastisk værktøj på jagten. Lær evt. jægerne, hvordan signalet for samling lyder.

Våbenbehandling
Jægeren bør naturligvis have en sikker våbenhåndtering. Man knækker altid sit gevær (eller åbner låsen), når man tager det ud af bilen. I øvrigt bæres våbnet knækket eller med åben lås (eventuelt med udtaget bundstykke) og uden patroner før jagten, mellem såterne, og når der blæses af ved såtens afslutning, eller der på anden vis gives tegn til, at jagten indstilles. Husk foderal eller lignende, hvis transport imellem såterne foregår over offentlig vej.

Når geværet lukkes, gøres det med en kontrolleret bevægelse og på en sådan måde, at mundingen stadigvæk peger nedad. Geværet skal naturligvis være sikret og må først afsikres umiddelbart før skudafgivelse. Står man for på f.eks. drivjagt eller klapjagt med relativt små såter og meget vildt, er det fornuftigt, at man har mundingen pegende opad, så man undgår at skulle trække bøssen igennem drevet ved høje skud. Ved trykjagt med riffel bør piben ligeledes pege enten opad eller mod jorden. Et utilsigtet skud med riffel afgivet vandret eller over vandret er særdeles farligt. Husk på, et projektil kan flyve adskillige kilometer.

Skudvinkler og kuglefang
Hvis der tillades lave skud, bør der gøres opmærksom på, at der kun må skydes lave skud til flyvende vildt, når man har absolut vished for, at der ikke er klappere, drivere, jægere, apportører eller hunde indenfor skudfeltet, og man i øvrigt kan se så langt, som haglskuddet rækker.

Der skydes naturligvis kun på vildt, som er identificeret, fri af vegetation og lignende, og som befinder sig på forsvarligt skudhold.

Lave skud mod fugle kræver særlig agtpågivenhed. Man skal ved lave skud med absolut sikkerhed kunne overskue situationen og se så langt, som haglskuddet rækker. Er der klappere, drivere, jægere, apportører eller hunde indenfor skudfeltet, bør sikkerhedsvinklen være mindst 40 grader.

Husk på, at man har skyde-ret, men ikke skyde-pligt. Det er ingen skam at holde skuddet tilbage, hvis man ikke er parat, eller hvis man synes, skuddet er for svært. Det er faktisk beundringsværdigt at høre en jæger fortælle, at han undlod at skyde, fordi skudchancen var for dårlig. Det er en opførsel, som bør hyldes.

Ved riffelskud er det vigtigt, at der er kuglefang. Skov, buskads eller lignende kan ikke udgøre kuglefang. Er det frostvejr, er det meget væsentligt at være opmærksom på rikochettering. Det samme gælder, hvis der er sten eller lignende i skudretningen. Afstå fra at skyde, hvis du er i tvivl! Gå aldrig på kompromis med sikkerheden! Tag ikke chancer, heller ikke selvom der opstår en mulighed, man ikke forventer at opleve igen.

Anvendelse af sikkerhedsudstyr
Udover selve håndteringen af våbnene er det vigtigt, at jægerne kan få øje på hinanden, så man altid ved, hvor hver især er. Til det formål kan det ved nogle jagtformer være en fordel at have signalfarver på enten i form af tøj, jagthat eller signalbånd/-vest.

Bestil gratis sikkerhedsudstyr på *sikkerjagt.dk* – du skal kun selv betale for fragten.

Nogle jagtformer finder sted i områder, hvor alle medjægeres placering er helt åbenlyse. Ved andre jagtformer afgives der udelukkende skud i vinkler over 45 grader over jorden. Her er det ofte mindre vigtigt, præcis hvor alle i jagtselskabet opholder sig.

Signalfarver bør anvendes i to situationer, dels ved jagt i terræn med tæt vegetation eller på anden måde ringe sigt, dels når vejrforholdene hindrer fuldt udsyn, og det derfor er svært af få øje på hinanden.

Både jægere og hunde – og for den sags skyld andre deltagere i jagten – bør bære farverne.

Hvordan hunde skal føres
Alt for mange hunde kommer unødvendigt til skade under jagt i Danmark. En af grundene er ofte, at jægeren fejlagtigt tror, at hunden er et stykke vildt, eller at jægeren forhastet får afgivet skud uden at sikre, hvad der skydes til. Uanset hvilken undskyldning er en skudt hund naturligvis én hund for meget.

Til forskellige jagtformer anvendes ofte forskellige hunderacer, men en ting bør være ens ved alle jagter, hvor der anvendes hunde – alle jægere bør vide, hvilke hunde de kan støde på, og hundene kan med fordel bære vest eller andet, der tydeligt adskiller dem fra det vildt, der jages. Det burde ikke være nødvendigt, men statistikkerne viser desværre, at hundene udgør ca. en tredjedel af alle skudulykker, der sker under jagt, skarpt efterfulgt af biler.

Læs mere om sikkerhed på jagt på Danmarks Jægerforbunds hjemmeside – *kortlink.dk/2ghhz*.

Sikkerhed frem for alt
Hvis jægerne i fremtiden fortsat skal kunne fremstå som en troværdig og ansvarlig samfundsgruppe, er det vigtigt, at sikkerheden går forud for alt andet i forbindelse med planlægningen og afviklingen af jagten. Sørg derfor for at bruge den fornødne tid på at planlægge jagten, og spørg gerne andre til råds. Hellere spørge én gang for meget end én gang for lidt. ◆

Hvornår **dækker forsikringen** tilknyttet dit jagttegn **ikke**?

Når du indløser dit danske jagttegn, betaler du automatisk 27 kr. til en lovpligtig ansvarsforsikring. Forsikringen dækker skader, der sker ved, at du som jæger afgiver skud under jagt og regulering eller i umiddelbar forbindelse med jagtens påbegyndelse eller afslutning i Danmark, Færøerne og Grønland. I resten af Europa dækker ansvarsforsikringen kun i det omfang, skaden ikke er dækket af en anden ansvarsforsikring. Forsikringen dækker ikke skader forvoldt udenfor Europa.

Ansvarsforsikringen tilknyttet jagttegnet opfylder heller ikke alle europæiske landes krav til forsikringsomfang og -sum, og derfor er det nødvendigt at tegne en tillægsforsikring for at gå på jagt i flere lande i Europa. Det er muligt at tegne en europæisk jagtansvarsforsikring hos Gothaer, der dækker, når du skal på jagt i Europa.

Skader, der sker under jagt eller regulering, er ikke dækket af ansvarsforsikringen, hvis skaden sker på dine egne ting, skaden er sket ved forsæt, ved grov uagtsomhed eller i forbindelse med bevidst overtrædelse af lov om jagt- og vildtforvaltning.

Kun skader fra skudafgivelse

Forsikringen dækker heller ikke skader påført vildt, beplantning eller terræn. Endvidere er skader på ting, dyr eller person, der ikke er en følge af, at tingen, dyret eller personen er ramt af projektiler fra et skydevåben, heller ikke omfattet af ansvarsforsikringen. Det bevirker f.eks., at en landmand ikke vil kunne få erstatning fra jægerens jagttegnsforsikring for skader, som et husdyr pådrager sig ved at bryde ud af folden, hvis husdyret er blevet bange på grund af braget fra et afgivet skud.

Den lovpligtige ansvarsforsikring tilknyttet dit jagttegn dækker alene de skader, som skyldes skud, som rammer andet end vildt under jagt og regulering. Forsikringen omfatter derfor ikke skader, som din hund pådrager sig i forbindelse med jagten, som ikke skyldes, at hunden bliver ramt af skud. Som hundeejer er du selv ansvarlig for at tegne en hundeulykkesforsikring, som dækker, hvis din hund kommer til skade under jagt eller regulering. De skader, som en hund blandt andet kan pådrage sig i forbindelse med efterstræbelse af vildt, kan være voldsomme skader forårsaget af spidse grene, dybe flænger på poterne og livsfarlige fald fra varierende terræn. Bliver din hund ramt af en bil vil bilens ansvarsforsikring normalt ikke dække skaden. En hundelivsforsikring eller en hundesygeforsikring vil kunne dække ved behandlingskrævende skader. Skaderne på bilen vil i første omgang skulle dækkes af bilens kaskoforsikring som går forud for hundeansvar, men dækkes af hundeansvarsforsikringen hvis der ikke er tegnet kaskoforsikring for bilen.

Ikke opbevaring, transport eller lignende

Dine våben er almindeligvis dækket af din indboforsikring, når de opbevares i dit hjem, men du kan også tegne en særskilt løsøreforsikring, der dækker tyveri eller skader på dine våben. Når du pakker bilen for at tage på jagt eller regulering, er hverken dine våben eller du selv dækket af den lovpligtige ansvarsforsikring. Forsikringen dækker kun eventuelle skader i umiddelbar forbindelse med jagt eller regulering, og det omfatter ikke transporten til og fra jagten eller reguleringen. Hvis dine våben i forbindelse med transporten beskadiges, er det din egen løsøreforsikring eller indboforsikring, som dækker disse skader. Du bør derfor undersøge, om dine våben er dækket under transport til og fra jagt eller regulering af din indboforsikring, eller om du skal tegne en særskilt løsøreforsikring, for at dine våben er forsikret. Kommer du selv til skade, i forbindelse med at du pakker bilen, f.eks. ved at du snubler, vil det være din egen ulykkesforsikring, som dækker dine skader. Er du involveret i et trafikuheld på vej til eller fra jagt eller regulering, er det heller ikke ansvarsforsikringen tilknyttet dit jagttegn, som dækker eventuelle skader, men derimod de involverede bilers kasko- og ansvarsforsikringer.

Ikke fald fra skydetårne

Har du opsat et skydetårn på dit jagtareal, er du ansvarlig for, at skydetårnet er i forsvarlig stand. Har du en gæst med på jagt, og jagtgæsten falder ned fra dit skydetårn og kommer til skade på grund af ringe eller manglende vedligeholdelse af skydetårneet, dækker jagttegnsforsikringen heller ikke, da skaden ikke sker på grund af et afgivet skud. Den europæiske jagtansvarsforsikring vil dække denne skade, som ikke altid er omfattet af din private ansvarsforsikring.

Tager du på skydebanen for

Mikala Høj Laursen mhl@jaegerne.dk Jette Martinussen

Når du går på jagt eller tager på skydebane, er der mange forsikringsforhold, du skal være opmærksom på.

at træne med dit haglgevær eller din riffel, er det heller ikke jagttegnsforsikringen, som dækker eventuelle skader. Sker der en skade, som ingen er skyld i – en såkaldt hændelig skade – vil det være den skadede persons egen ulykkesforsikring, som dækker personskader, og skadevolderens løsøreforsikring, som dækker egne beskadigede ting. Hvis du derimod skyder en anden person i foden på en skydebane, som drives eller ejes af en jagtforening tilsluttet Danmarks Jægerforbund, vil skaden i første omgang skulle dækkes af din egen ansvarsforsikring, og hvis denne ikke dækker skaden, vil skydebanens ansvarsforsikring gøre det.

Det er et krav for at bruge en skydebane i Danmark, at skydebanens ejer eller bruger har tegnet en ansvarsforsikring, som dækker personskader op til 10 mio. kr. og tingskader op til 2 mio. kr. Dette krav til skydebaner gælder, uanset om der er tale om en permanent etableret skydebane, eller der opstilles en mobil skydevogn på en sjældent benyttet skydeplads.

Dækker ikke privat skydning

Opstiller du en skydevogn i privat regi, skal du være opmærksom på, at du selv skal sørge for at tegne en ansvarsforsikring, der lever op til reglerne på området. Hverken din ansvarsforsikring tilknyttet dit jagttegn eller din almindelige ansvarsforsikring dækker skader, som opstår i forbindelse med lerdueskydning i privat regi. Indskyder du riflen på en privat mark eller i en gammel grusgrav udenfor en godkendt skydebane, vil jagttegnsforsikringen heller ikke dække eventuelle skader. Derfor er det bedste råd, at du kun benytter skydebaner, som er godkendt af politiet, da disse altid har en forsikring, idet politiet ellers ikke godkender skydebanen.

Ansvarsforsikringen tilknyttet jagttegnet har et meget snævert dækningsområde. Derfor er det en god ide at undersøge, om din egen ansvars-, løsøre-, indbo-, hundeansvars-, ulykkes- eller hundeulykkesforsikring dækker i tilstrækkeligt omfang, når du tager på jagt og regulering i ind- og udland. Det kan være en fordel at tegne den europæiske jagtansvarsforsikring, da den dækker i hele Europa og i større omfang end ansvarsforsikringen tilknyttet dit danske jagttegn. ◆

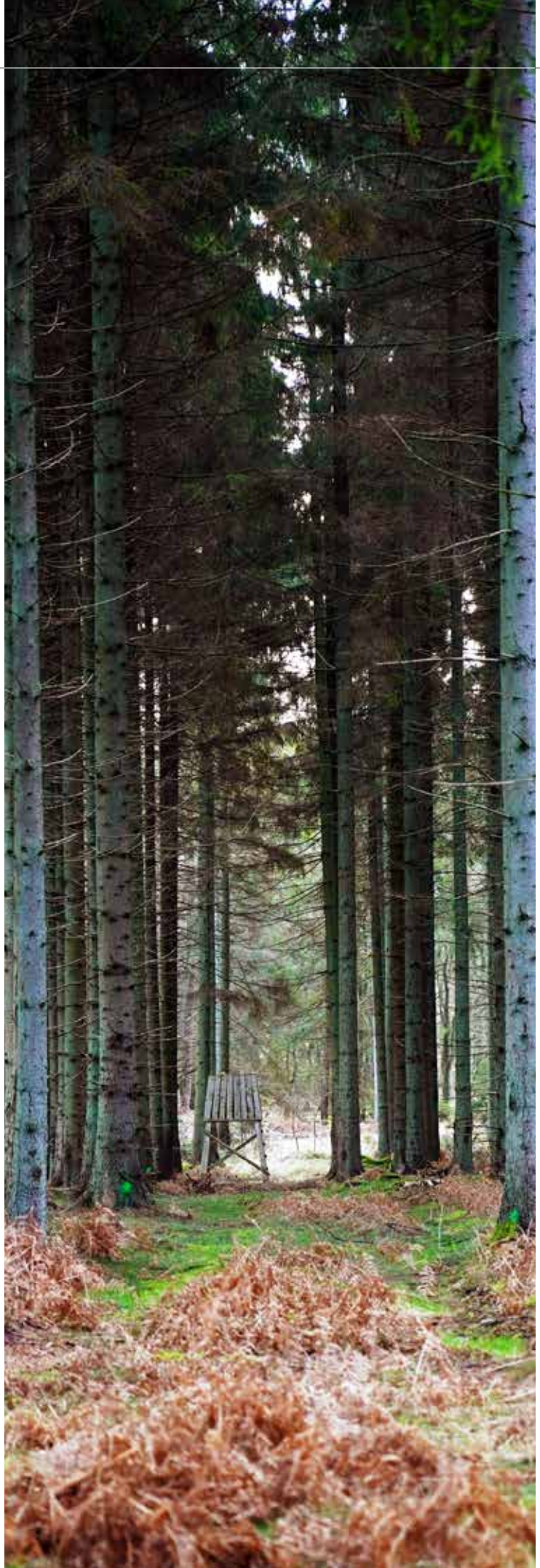

Højt at sidde, dybt at falde

Husk reglerne for tårne og stiger

Det er desuden væsentligt at overholde reglerne for jagttårne og skydestiger.

I videoen herunder får du et indblik i de gældende regler.

kortlink.dk/2gaap

Christian Lang Jensen clj@jaegerne.dk

Niels Christian Nielsen har været tilknyttet som skytte på Frijsenborg Gods i 53 år. Men et alvorligt fald fra et jagttårn kunne have sat en stopper for den karriere.

– Jeg ville ned for at se på noget råvildt. Derfor kravlede jeg op i tårnet. Efter en halv time forsvandt bunden under mig som et lyn fra en klar himmel.

Således indleder Niels Christian fortællingen om det fald, som kunne have kostet ham meget dyrt. Det er i dag 15 år siden, at han røg igennem jagttårnets gulv og faldt fem meter ned. Heldigvis slap han i modsætning til mange andre særdeles nådigt fra ulykken.

Jeg landede på ryggen

Niels Christian havde nogle dage før episoden inspiceret tårnet og erfaret, at bundpladen hang en smule i den ene side. Af denne årsag havde han forbudt sine to skytteelever at kravle op i tårnet.

Tårnet var opført af en tidligere jagtlejer, så Niels Christian var ikke bekendt med konstruktionen under krydsfinerpladen, som udgjorde gulvet. Han vurderede dog, at han godt selv kunne kravle op i tårnet for at se på råvildt.

Han nåede at sidde en halv time, før pladen gav efter. Desværre var der ingen forvarsler. Det skete ganske enkelt på et splitsekund.

– Jeg landede på ryggen og havde øjeblikkeligt store smerter. Jeg fik mig dog vendt rundt, hvorefter jeg kunne stavre de 200 meter op til bilen. Herefter kørte jeg 11 kilometer til mit hjem. Da jeg ankom hjemme, bad jeg min kone om at finde et par smertestillende. Hun kunne dog se, at det ikke duede, og derfor ringede hun til en læge. Han sendte med det samme en ambulance, selvom jeg sagde, at jeg bare havde slået mig. Jeg blev derpå kørt til Aarhus Kommunehospital, hvor jeg blev indlagt. Her blev der taget nogle røntgenbilleder, og lægen kunne konstatere, at jeg havde brækket ryggen og knust en ryghvirvel, fortæller Niels Christian.

Han fik derpå indopereret en metalplade, som blev fæstnet med fire skruer. Det blev til sidst dækket af knoglemarv. I ni dage var han indlagt, og i otte uger var han forment adgang til bilen. Niels Christian motionerede dog ryggen med lange gåture, hvilket bidrog til en god heling.

Efter en rum tid tillod lægen, at Niels Christian måtte løfte igen, men han anbefalede, at han ikke løftede mere end fem kilo ad gangen. Det var ikke ligefrem den melding, den arbejdsomme skytte havde håbet på.

Ingen alvorlige men

Det er nu næsten 15 år siden, og Niels Christian slæber fortsat korn til fodertønderne. Han har ingen alvorlige mén. Dog bliver ryggen øm og stiv til tider.

– Det eneste men, jeg har fået, er, at min ryg bliver øm, hvis jeg laver lidt for meget. Men får jeg en nats ro, så er ryggen klar igen næste dag. Så man må sige, at jeg har været utrolig heldig, lyder det fra Frijsenborg Gods' ihærdige mand.

Niels Christian er imidlertid bevidst om, at det kunne være gået meget værre. Han har eksempelvis kendskab til en person, som faldt omtrent tre meter ned. Han mistede livet.

– Der er noget, man kalder englevagt, og det tror jeg, at jeg oplevede den dag, fortæller han med et stort smil.

Niels Christian er godt klar over, at han ikke skulle være kravlet op i tårnet, men det kan han ifølge eget udsagn ikke bruge til noget i dag.

– Bagklogskab kan man ikke bruge til ret meget. Man må bare tage ved lære af sine fejltagelser. Jeg er heldigvis ikke faldet ned siden, lyder det afslutningsvis.

Pointen må derfor være, at man altid bør efterse jagttårne og skydestiger jævnligt, og har man ikke selv konstrueret tårnet eller stigen, man har på sit terræn, bør man gå konstruktionen efter.

Niels Christian anbefaler, at man altid placerer tværliggere i to retninger under gulvet. På den måde er gulvet væsentligt mere sikkert, selvom en tværligger skulle være blevet dårlig.

Trinene er ligeledes vigtige at inspicere, og det tager ikke mange minutter at skifte et trin. Denne tid er særdeles godt givet ud, når det handler om ens sikkerhed i tårnet eller stigen. ◆

Mange bliver invalideret, mens andre bliver dræbt, ved fald fra dårlige tårne og stiger. Niels Christian anbefaler, at man har to rækker tværliggere i hver sin retning under gulvbrædderne og ikke – som på fotoet – kun én række.

Hvis kniven smutter

Hvert år kommer mange jægere til skade, når de skal brække hjortevildt. Nogle tager ikke deres sår særligt alvorligt, for der skal vel "bare noget plaster på". Sådan tænkte også Camilla Jensen, da hun som nybagt jæger kom til skade. Det var ved at gå galt, da der gik MRSA bakterier i såret.

Som nyjæger fik jeg lov at brække et rålam (som jeg desværre ikke selv havde skudt). Det var min første gang og det startede ganske fint, men da jeg nærmede mig endetarmsregionen, fik jeg problemer. Det var svært at komme til og min helt nye og meget skarpe jagtkniv smuttede for mig og lavede et dybt snitsår i venstre pegefinger.

Jeg skyndte mig at skylle såret og fik bundet fingeren ind, så jeg kunne fortsætte med at brække dyret. Der var ikke så meget logik til stede på det tidspunkt. Kroppen kørte på ren adrenalin og spænding. Heldigvis var de andre ikke fortsat, så jeg fik lov til gøre dyret færdigt med min kæmpestore finger.

Flere af dem mente jeg skulle tage på skadestuen, men det slog jeg væk. Det var jo bare et snitsår. Efterfølgende spurgte de om jeg ville med på næste såt og det ville jeg selvfølgelig.

Stivkrampe og to sting

Da jagtdagen var slut, talte jeg med min kæreste, som var mere eller mindre oprørt over at jeg ikke var taget på skadestuen. Han havde selv venner, som havde fået blodforgiftning ved lignende skader, og han insisterede på, at jeg ringede 1813. Det gjorde jeg så og kom på Gentofte Sygehus. Her fik jeg en stivkrampe vaccine og to sting i fingeren. Ingen antibiotika. Alt var fint og jeg fik bare at vide jeg skulle reagere, hvis det udviklede sig.

De efterfølgende dage virkede alt fredeligt. Fingeren var lidt øm, men ikke noget jeg tillagde betydning, sårets dybde taget i betragtning.

Men lige pludselig gik det stærkt. Otte dagen efter uheldet var jeg var på arbejde, og om formiddagen begyndte klar væske at sive fra såret. Jeg troede bare det var blevet generet af det plaster jeg havde på og reagerede ikke yderligere.

Men i løbet af dagen tog smerten i fingeren til. Jeg mødtes med min kæreste efter arbejde, som igen blev meget utryg ved synet af min finger,

Camilla Jensen camilla.ugle@gmail.com

som var hævet og rød. Jeg selv var stadig lidt i benægtelse, men han insisterede endnu engang på at jeg ringede 1813.

Jeg kom til på Gentofte hos en ung læge, som tydeligvis ikke var helt tryg ved situationen. Efter en del sparring med sine kollegaer sendte han mig videre til Herlev, da han mente jeg skulle indlægges, så jeg kunne komme i intravenøs antibiotikabehandling.

Store smerter og gult puds

Lettere rystet over udviklingen kørte jeg til Herlev, hvor jeg efter nogle timer kom ind til lægen. Hun trykkede på min finger, som på det tidspunkt gjorde hamrende ondt. Væsken var absolut ikke klar længere. Det var nu helt gult puds, der kom ud. Jeg blev indlagt med beskeden om at jeg skulle opereres næste morgen, hvor de ville skære hele min finger op og forsøge at fjerne den infektion der var opstået.

Jeg var mildest talt i chok over den hastige udvikling der var i gang. Næste morgen blev jeg opereret og vågnede op til en hånd der var bundet ind så den lignede en boksehandske. Havde ingen ide om, hvad der ventede inde under forbindingen.

Jeg lå et døgns tid og var ved at få ro på mig, men dramaet skulle ikke slutte der. Pludselig stormede det ind på stuen med sygeplejersker i fuld beskyttelsesudstyr og jeg blev fortalt de havde fundet MRSA i mit sår. Det er en multiresistent bakterie, som forhindrer behandling med almindelig antibiotika, og den er meget smitsom. Jeg skulle derfor isoleres på stuen og i en ny behandling med en meget hårdere form for antibiotika (Vancomysin).

Efter at være blevet opereret i fuld narkose vågnede Camilla op til synet af denne "boksehandske". Der var gået de frygtede MRSA bakterier (som ifølge professor Hans Jørn Kolmos nu findes i ni ud af ti svinebesætninger) i såret, og Camilla var indlagt i en uge.

Indlagt i en uge

Jeg endte med at være indlagt i en uges tid, før jeg kunne få lov at komme hjem og forsætte behandlingen i tabletform og så var det ellers i gang med genoptræning af fingeren.

I dag ser min finger fin ud og jeg kan bevæge den normalt, men det tog mange måneder og daglig træning for at få normal førlighed igen. Den er dog lidt stiv og området med det værste arvæv er stadig lidt følelsesløst. Arret kan sagtens ses, men er pænt. Det passer mig egentlig fint, for det er "god" historie og en vigtig påmindelse om, hvor forsigtig man skal være og hvor hurtigt man skal huske at handle, hvis uheldet er ude. Det er i hvert fald et råd jeg vil give videre. Kommer du til skade, så afsted med det samme, og gør det jeg ikke gjorde; du skal insistere på en antibiotikabehandling med det samme. Stil dig ikke tilfreds med en stivkrampe. I mit tilfælde er det ikke sikkert det havde gjort en forskel, da der jo var MRSA til stede, men derfor var det stadig en fejl at jeg ikke fik antibiotika fra starten.

Så pas på fingrene, når I arbejder med dyrene, og tag det alvorligt, hvis det alligevel skulle gå galt. Jeg tager i hvert fald aldrig så let på det igen. ◆

Max Steinar mst@jaegerne.dk Thomas Lindy Nissen

Sand overraskelse!

Vildt foto, ikke? Efter gennemskuddet af ørkengazellen splittes kuglen i mindst 10 fragmenter, som slår ned i sanddyngen bag den over et stort område.

Havde artsfællen til venstre i fotoet stået, hvor fragmentet over dens ryg slog ned, ville dyret være blevet alvorligt anskudt. Og hvem ville have holdt sin kugle tilbage, når det dyr stod der så langt væk fra den lige linje bag byttedyret?

Fotoet er lavet i ørkenen på Den Arabiske Halvø og er meget illustrativt for, hvor meget en kugle kan fragmentere, med risiko for især andre dyr i området bag det påskudte dyr. ◆

Max Steinar mst@jaegerne.dk

Sikkerjagt.dk

Bliver du impliceret i en jagtulykke, der involverer skud, så skal du anmelde det til forsikringen via sikkerjagt.dk. Det er en fælles portal for Tryg og Danmarks Jægerforbund med hovedvægten på Tryg's aktiviteter.

40 til 45 gange pr. sæson er der en skudulykke af så alvorlig karakter, at den jagtforsikring, som alle jægere i besiddelse af jagttegn pr. automatik har, skal i brug. Det viser statistikken for de sidste tre år. Det drejer sig både om skader på ting, mennesker og hunde eller andre husdyr.

Skulle du blive ramt af det uheld, skal du have involveret jagtforsikringen, som varetages af forsikringsselskabet Tryg. Du finder frem til skadesanmeldelsen via portalen *sikkerjagt.dk*.

Her kan du også gratis bestille sikkerhedsudstyr til dig selv og din hund såsom hattebånd, caps, veste og halsbånd, alt i orange farver og i flere forskellige størrelser. Materialerne betales af Tryg, mens det er Danmarks Jægerforbund, som står for distributionen – du skal bare selv betale for fragten. ◆

Nicholai Vigger Knudsen nvk@jaegerne.dk

Huskeliste i forbindelse med jagt

Før jagten – jagtlederen

- Tjek jagttider, solopgang og solnedgang.
- Lav en parole med information om, hvordan den aktuelle jagt gennemføres, hvilke dyr der må nedlægges, og hvilke sikkerhedsforanstaltninger der skal efterleves. Indskærp, at deltagerne skal tænke over, hvordan man opfører sig med våben, samt vigtigheden af signalfarver. Gør det klart, hvordan man forholder sig efter skud, hvordan man bevæger sig til og fra posten, hvordan der eftersøges og så videre. Undgå sætningen: "Der må skydes, hvad jagt-loven tillader." Gør gæsterne og dig selv en tjeneste, og fortæl dem, hvad der præcist må skydes til.
- Send eventuelt parolen til gæsterne inden jagten.
- Kontakt eventuelt nabojægere for at koordinere.
- Kontroller, at vigtige telefonnumre er aktuelle og ajourførte (schweisshundefører, nabojægere osv.).

Ved starten af jagten – jagtlederen

- Kontroller jagttegn, våbentilladelse og eventuelt ammunition.
- Gennemgå parolen for jagten. Udlever den eventuelt på skrift til gæsterne. Hellere kort og præcis end lang og detaljeret.
- Hvis der anvendes radioer, skal der informeres om frekvenser. Hvis der anvendes jagthorn, informeres der om, hvordan hornet anvendes under jagten.
- Informer om, hvordan jagten gennemføres og afsluttes.
- Informer om, hvilke hunde der bruges i jagten, og eventuelt om de bærer veste, klokker eller lignende.
- Kontroller, at du, hundeførerne og eventuelt klappere er enige om planen.

Klargør poster – jagtlederen

- Sørg for, at der ikke er forhindringer i skudretningerne.
- Afgren eventuelt træer mindst op til skudhøjde.
- Marker tydeligt ruten til og fra posten og selve posten, så der ikke opstår tvivl.

Placering af poster – jagtlederen

- Sikkerhed skal gå forud for alt andet.
- Undgå om muligt poster, hvor vildtet ofte dukker op som overraskelse eller er i hurtig bevægelse.
- Marker forbudte skudretninger med maling på træerne hvis muligt – ikke pinde (brug signalfarve – helst rød).
- Markeringerne skal være i en sådan højde, at skytten også ser det røde, når han sigter.
- Tilstræb at benytte skydeplatforme på posterne ved riffeljagt.
- Afmærk afstande med pinde eller på kanten af tårnet (ved riffeljagt).
- Kuglefang bør optimalt være jord, så sandsynligheden for rikochetter minimeres.
- Skovbryn og læhegn er aldrig kuglefang!
- Tilstræb – hvis muligt – at have højdeforskel mellem hver post.
- Hvis der ikke er nævneværdig højdeforskel, skal du sikre dig, at nabojægerne er inden for synsvidde, og at de er opmærksomme på hinanden. De skal hilse på hinanden, inden de lader deres rifler.

Før jagten – jægeren

- Sikr dig, at jagttegn og våbentilladelser er gyldige, og husk at tage dem med på jagten.
- Kontroller, at du har lovlig ammunition til jagten.

På posten – jægeren

- Der må først lades op på posten, efter du har hilst på nabo, og/eller har kontrolleret omgivelserne omkring posten.
- Bliv på det anviste sted og hold dig til eventuelt anviste skudretninger.
- Kontroller altid, hvor du har kuglefang.
- Undgå rikochetter for enhver pris.
- Undervurder aldrig risikoen for rikochetter på frossen jord.
- Sørg for at holde styr på, hvor naboposter befinder sig.
- Skyd helst kun stillestående dyr (fløjt for at forsøge at stoppe dyr i bevægelse).
- Hvis du er i tvivl, må du ikke skyde.
- Aflad våbnet inden du forlader posten!

sikkerjagt.dk

Dette tema er blevet til i samarbejde mellem:

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Tryg

DANMARKS
JÆGERFORBUND